

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΗ ΠΡΟΦΥΛΛΙΔΗ

Αφελείς προσδοκίες εξωτερικής πολιτικής

Η εξωτερική πολιτική είναι δραστηριότητα, σε κάθε βήμα της οποίας διακυβεύονται εθνικά συμφέροντα που επηρεάζουν τις τύχες κάθε πολίτη της χώρας. Η άποψη ότι η εξωτερική πολιτική μπορεί να περιορίζεται σε κοινωνικές και δημόσιες σχέσεις είναι από αφελής έως επικίνδυνη. Ανάμεσα στα κράτη δεν υπάρχουν ούτε φιλίες, ούτε συμπάθειες, αλλά μόνον συμφέροντα που εξυπηρετούνται κατά περίπτωση.

Είναι αφελής η εναπόθεση της τύχης των ελληνοτουρκικών προβλημάτων στην εξαιρετικά απίθανη προοπτική ένταξης της Τουρκίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ακόμη και αν η Τουρκία βαδίσει σταθερά προς τον εξευρωπαϊσμό της, είναι εντελώς απίθανο οι Ευρωπαίοι να αναγάγουν το σύνολο των ελληνοτουρκικών διενέξεων, που στην πραγματικότητα είναι μονομερείς διεκδικήσεις της Τουρκίας, σε καθαυτό ευρωπαϊκό πρόβλημα.

Τι θα συμβεί όμως για τη χώρα μας όταν οι Ευρωπαίοι συνειδητοποιήσουν την αδιέξοδη ευρωπαϊκή πορεία της Τουρκίας και κλείσουν την πόρτα της Ευρώπης για την Τουρκία; Μήπως θα νιώσουν οι Γάλλοι ή οι Λετονοί τη βαρβαρότητα και επιθετικότητα που θα εκδηλώσει, χωρίς προσχήματα πλέον, το κατ' επίφαση δημοκρατικό αλλά στην πραγματικότητα αυταρχικό και επιθετικό κεμαλικό καθεστώς; Έχουμε διαμορφώσει ως χώρα στρατηγική για την αντιμετώπισή αυτού του πιθανότατου ενδεχομένου;

Αφελής είναι και η άποψη ότι η αναμενόμενη ένταξη της Βουλγαρίας θα λειτουργήσει μόνον ευνοϊκά για τη χώρα μας. Η Βουλγαρία θα ζει για πολύ ακόμη με την ψύχωση της εξόδου στο Αιγαίο.

Ήδη αναζητεί ερείσματα και εκκωρεί τα πάντα στους Αμερικανούς. Δείχνει τα δόντια της στην Ελλάδα στο θέμα των αγωγών ενέργειας. Εκτιμώ ότι η Βουλγαρία θα κάνει πιο ξεκάθαρες τις διεκδικήσεις της ως γεωστρατηγικού παράγοντα των Βαλκανίων μόλις ενταχθεί πλήρως στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Εξαιρετικά αφελής υπήρξε η προσδοκία ότι το πρόβλημα της ονομασίας του κράτους των Σκοπίων θα αντιμετωπισθεί αποτελεσματικότερα με την ανάπτυξη σημαντικών διμερών οικονομικών σχέσεων. Αντί του προσδοκώμενου, οι Σκοπιανοί αποθρασύνονται και οι ελληνικές επιχειρήσεις στο κράτος των Σκοπίων συνιστούν ομηρία για την εξωτερική μας πολιτική.

Αφελής είναι και η άποψη ότι η Ελλάδα μπορεί να σχοινοβατεί ανάμεσα στα συμφέροντα της μοναδικής υπερδύναμης, των ΗΠΑ, και της Ευρώπης που είναι πολιτικά ανεπαρκής έως ανύπαρκτη στα μεγάλα διεθνή ζητήματα.

Η εξωτερική πολιτική μπορεί να στηρίζεται μόνο στη δύναμη, οικονομική και στρατιωτική, και στη σύμπτωση συμφερόντων με άλλα κράτη, κυρίως τα ισχυρά. Πρέπει να αξιοποιεί τα όποια στρατηγικά πλεονεκτήματα, να διαβλέπει εγκαίρως τις διαφαινόμενες ευκαιρίες και να τις αξιοποιεί καταλλίλως. Καμιά χειραψία ηγετών δεν είναι αθώα, πίσω της κρύβεται κάποιο διακυβευόμενο συμφέρον.